

Brafa •

Živel je graščak, ki je imel dva sina. Prvi je bil majhen in debel kakor osvaljek, a drugi suh in dolg kakor slamnata bilka. Debelemu je bilo ime Primož, suhemu Šimen.

Oče ni imel na vrtu nobene jablane, a večkrat si je zaželel sočnih jabolok. Kako prijetno bi bilo, če bi mu rasla na domačem vrtu, lahko bi jih obiral in jedel po mili volji.

Pa je poklical graščak oba sina in jima ukazal:

»Pojdita po svetu in najdita mi dobro jablan. Vzemita od njenih sadežev pečke in prinesita jih, da jih vsejemo na vrtu in dobimo poštena jabolka! Plačila vama ne obetam, kajti kdor bo boljši gospodar, bo moj naslednik in njegova sreča bo, če si že zdaj preskrbi dobro sadje!« —

Sina sta se poslovila od očeta, si stisnila desnici in se bratovsko objela, kajti ljubila sta se in med njima ni bilo zavisti, ne zlobe.

»Hodi, bratec, in vsa sreča s teboj! Vrni se zdrav in vesel, jaz te ne bom pozabil!« je govoril Primož.

»Tudi jaz ne tebe, dragi moj brat!« je dejal Šimen in že sta se razšla.

Šel je Primož in šel ter došel šele čez dva dni do stare kolibe sredi žitnega polja. Nikjer ni bilo ne oken ne vrat. Ko je tipal okoli nje, je našel široko odprtino in se zbasal skozi ter se znašel v tesnem, mračnem prostoru. Komaj se je vlegel in zaspal, ga je že zdramilo ščipanje in javkanje:

»Kdo si, predrzneš, da si upaš v mojo hišo? Takoj ven!«

Primož ni ugovarjal, pošten je bil in takoj si je mislil, da se je vrnil gospodar kolibe. Radoveden je bil, kakšen mož je to. Zlezal je po vseh štirih nazaj iz koče in zagledal v mesečini majhnega, debelega možička, ki je bil oblečen v zeleno ob-

leko in ves prašen, a za pasom je imel privezано veliko malho, ki mu je segala skoro do tal.

»I, kdo si vendar?« ga je Primož radovedno vprašal.

»Ker si me slušal, ti rad povem. Jaz sem pritlikavec Semenjak. Na seme, ki ga kmet poseje, moram posejati tudi jaz čudovito seme, ki da njegovemu semenu moč brstenja, sicer bi ostalo vse mrtvo. Pojdi, raztegniva mojo kočo in lahko boš tudi ti v nji prenočil!«

Primož ni vedel, kaj misli storiti pritlikavec. Oba sta komaj zlezla v tesno kočo.

»Upri se v steno kakor jaz!« je ukazal čudni možek in že se je koliba razširila, da sta imela oba dovolj prostora.

Primož je zaspal in spal do jutra. Ko se je zjutraj zbudil, je bil pritlikavec že na nogah in ga povabil:

»Pojdi z menoj po svetu! Naučil se boš spoznavati najboljša semena in najplemenitejše sadje!«

Primož se je spomnil na jabolka in je takoj pristal.

* * *

Medtem je Šimen taval sam po drugi strani gozda. Bil je že teden dni na poti, tako da se je njegovo suho telo že kar usločilo, mesto trebuha je imel udrtino in nadlegoval ga je tak glad, da so ga obhajale slabosti.

Čez teden dni je šele došel do kmetske hiše, kjer ga je sprejela neka stara kmetica in mu postregla s črnim kruhom in kislim mlekom. Vprašal jo je, kam gre pot, po kateri se je namenil, pa mu je odvrnila, da naravnost v razbojniški brlog.

Mladenič se ni prestrašil, pogumno je korakal dalje in se drugo noč res znašel v hiši razbojnikov. Nikogar ni bilo doma. Le v kuhinji je

čepela na črvivem stolu stara kuharica in dremala. Ko je začela nje-govo hojo, se je tako prestrašila, da je skočila kvišku in odrevenela. Oddahnila se je šele, ko je videla, da je prišel tujec, zakaj roparji so bili z njo zelo neusmiljeni in prete-pali so jo za vsako malenkost.

Starka mu je postregla z jedačo in pijačo ter mu povedala, koliko mora pri razbojnikih pretrpeti.

Šimen jo je povabil s seboj.

»O, kako rada grem. Hčerka me doma čaka, mlada je in mila, vem, da vedno plaka za menoj!« je odv-rnila ženica.

Kuharica je povedla mladeniča po vseh sobah. Dospela sta do velike zakladnice, kjer sta si naložila polne žepe dragih kamnov in zlata. V ne-kem kotu je našel Šimen tri zlate pečke. Kuharica mu je takoj poja-snila:

»To so pečke zlatih jabolk, glavar jih je ukral v čarobnem vrtu devete dežele!«

Hitro sta odšla iz zakladnice v hlev, kjer sta zapregla edinega ko-njiča in že sta hitela čez drn in strn.

* * *

Primož se je vrnil domov in vsa-dil v zemljo pečke, ki mu jih je dal pritlikavec. Pečke so takoj za-brstele, prikazali so se poganjki in že je raslo drevo. Preden je poteklo leto, je drevo cvetelo in rodilo sad. O kakšna sočna jabolka so bila!

Dravski

Zakaj naj ljubimo Koroško?

Nemci pogosto pišejo, da koroški Slo-venci »govore čisto posebno narečje, ki je od slovenskega jezika zelo različno«. Kaj je odgovoriti na to? Prvič, da koroški Slo-venci sploh ne govorijo enotnega narečja, marveč razna bistveno različna narečja. Drugič, da so ta narečja zelo podobna so-sednjim slovenskim izvenkoroškim narečjem. Tako n. pr. v št. Lenartu v Ziljski dolini govorijo isto narečje kakor v sosednji

Stari graščak jih je jedel in si ra-dostno mel roke.

Tudi Šimen se je vrnil. Bil je bogat. Vsadil je na očetovem vrtu zlate pečke in odhitel k lepi hčerki razbojniške kuharice. V bližini gra-du sta si sezidala hišo in se poročila.

Pognale so zlate pečke, cime so urno brstele, zraslo je drevo, a na njem samo eno jabolko, ki je bilo zlato in je sijalo kakor zvezda. Vsi so se ga razveselili in ga odtrgali, drevo pa je nato takoj usahnilo.

Graščak je bil žalosten, a Šimen se je smejal:

»Čemu mi vaš grad? Naj ima vse skupaj Primož, kajti njegova jablan je bila prava in zdrava! Kaj bi z zlatom, če bi pa zemlja ne rodila pravega užitnega sadja?«

In Primož je postal graščak, a brata sta si ostala prijatelja do smrti.